

کمبود اساسی مبارزه

امیرفیض - حقوقدان

لایحه مفصلی از سوی خانم س. زرندی تحت عنوان (ارتش رهایی بخش - مبارزات بی سرانجام) فراهم شده که جاوید ایران برای اظهار نظر و احتمالاً کمک به رفع ابهامات آن برای این ارادتمند ارسال داشته است.

لایحه مزبور بیش از آنکه باموضوع که بی سرانجامی مبارزه است، سروکار داشته باشد فشرده ای بسیار کوتاه از تاریخ مبارزات برون مرزی ایرانیان است که بیشتر روی ارتشیان خارج از کشور تکیه دارد.

تکمیل و یارفع ابهام از لایحه مزبور نیاز به رجوع به سنگرهای سالهای نخست مبارزه یعنی سال های ۵۹ تا دهه شصت دارد و با آنکه دردسترس است ولی درکمال تاسف بنیه و نیروی لازم برای رجوع به آنها نیست و چون چنین گزارش اصلاحی و یا تکمیلی باید از مراتب اسناد و شواهد پشتیبانی و امانت داری گردد.

لذا دخالت در این مورد را در صلاحیت جسمانی خود نمی بینم و تنها به چند موضوع که سابقه ذهنی ام هنوز زنده و اجازه بازگویی میدهد اکتفا میکنم

ارتش آریانا

اظهار نظر لایحه در مورد نظر آریانا در انتخابی بودن شاه وارد است. موضوع مزبور در سال ۱۳۶۰ مناظره و مناظره بین سنگر و تیمسار آریانا بود و مکاتبات ایشان با سنگر در چندین شماره سنگر همان سال ضبط است.

تیمسار آریانا در خارج از کشور تداوم سلطنت ایران را قبول نداشت و اساساً از ذکر شاه در مباحثه های ایشان اکراه متمایز داشتند. در طرح کشورداری ایشان یک دستگاه «فرمدار» و یک «بزرگ فرمدار» و یک «نخست وزیر» و ارکان دیگر پیش بینی شده بود و عقیده داشتند که «بهترین، بهترین ها رئیس کشور است که از طرف نمایندگان فرمانفرمای ملی (مجلس قانونگزاری) و انجمن بزرگان انتخاب میشود و نامش «بزرگ فرمدار» است

هنگامیکه تیمسار آریانا در مقابل مکاتبات مکرر و مقالات سنگر قرار گرفتند مدعی شدند <به خط خودشان> که «بزرگ فرمدار» همان شاه است که در آرمان نامه خودشان بشرح پیش گفته بزرگ فرمدار را انتخابی میدانستند نه موروثی و نه آنطور که سنت پادشاهی و قانون اساسی مشروطه ایران مقرر کرده بود.

متاثرین بر افکار تیمسار

در لایحه خانم زرندی به نام اشخاصی اشاره شده که موثر در تحول افکار و اعتقادات سیاسی تیمسار آریانا بوده اند در آرشو سنکراز آن جریان چیزی وجود ندارد و برعکس نشان میدهد که همکاری تیمسار آریانا با بختیار که اساسا توارث سلطنت را قبول نداشت و این برداشت سیاسی غلط خود را متصل به ختم مشروعیت قانون اساسی ۱۹۰۶ میدانست تاثیر مسلمی بر تدوین آیین نامه اعتقادی تیمسار (آزادگان) داشته است.

آخرین سند

پس از انتشار چندین شماره سنگردر رابطه با تیمسار آریانا و اصرار به اینکه در فرهنگ ملت ایران واژه «فرماری» نیست و اصولا هیچ واژه ای چون شاه مبعوث باورهای اعتقادی مردم نمیباشد و نمیتوان و نباید در این موقعیت استثنائی به ساخت واژه های نامانوس با مردم دست زد آنها واژه شاه بالاخره از ایشان درخواست شد که برای ثبت در تاریخ به این چند پرسش پاسخ بفرمایند:

> اکنون برای ثبت در تاریخ و رفع هاله های پرابهام، بنام ایران از حضرت اجل (تیمسار آریانا) میخواهیم که قاطع و آشکارا، روشن و صریح اعتقادات خود را بر رژیم پادشاهی و قانون اساسی مشروطه و سلطنت شهریار ایران اعلام فرمایند و خود دلیرانه و مردانه، محافظ این موهبت الهی و ملی باشند و سنگری پرتوان برای محکوم ساختن حیل هائی که مستمرا بر هویت ملی وطن ما میتازد بنا نمایند که پرچم رهایی ایران هرگز برافراشته نخواهد شد مگر آنکه با نام شاه و قانون اساسی مشروطیت به اهتزاز درآید و نام تیمسار ارتشبد آریانا جاوید نمیگردد مگر آنکه پناهگاه مطمئن و شکوفاگر رژیم شاهنشاهی مشروطه ایران گردد <

با آرزوی تصمیم نیکوی شما

(از سنگر ۷ مهر ماه سال ۶۰ شماره ۸۹)

و به این درخواست سنگر هیچگاه جوابی داده نشد.

فعالیت ارتشبان خارج از کشور

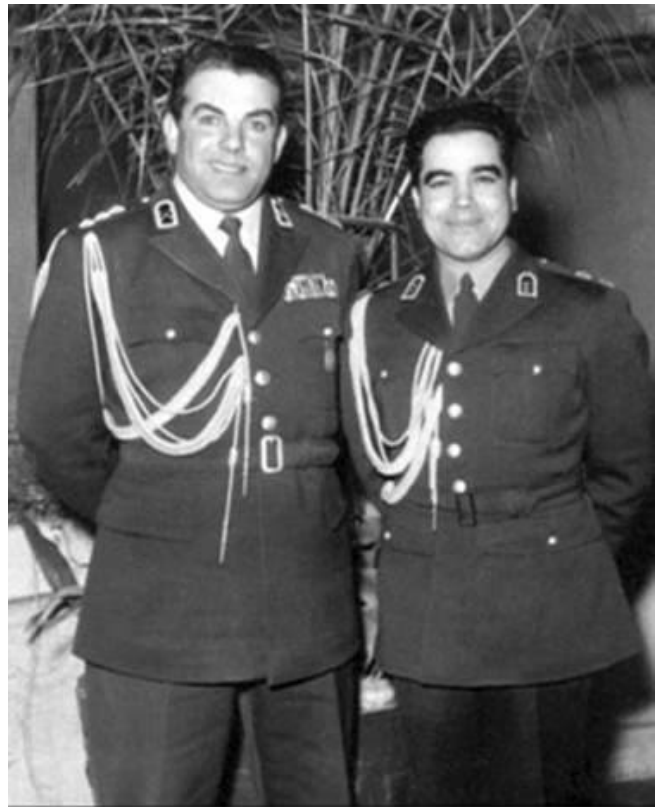
بخش مهمی از لایحه موصوف متوجه فعالیت امیران ارتش در خارج از کشور است. توجه لایحه به همکاری

ارتشیان خارج از کشور خاصه تیمسار اویسی و آریانا و سرتیپ معین زاده متوجه است.

اسناد آرشیو سنگر نمیتواند نام فعالیت های مشهود از جانب افسران خارج از کشور را مبارزه برای رهایی کشور بگذارد. افسران خارج از کشور هیچکدام دیگری را قبول نداشتند؛ حتی سرهنگان و ارتشیان پانین ترهم ارتشبد و سپهبد و مافوق خودشان را قبول نداشتند و این امر که غیرقابل انتظار نبود ناشی از فرهنگ و سنت نظامی گری در ایران است **شعار خدا- شاه میهن چو فرمان یزدان چو فرمان شاه** بیان کننده منویات قلبی ایرانیان نسبت به مقام شاه است. مردم عادی تا چه رسد به نظامیان کسی را بغیر از شاه فرمانبردار نیستند، همه تلاشهای افسران خارج از کشور بمناسبت همین کمبود فلسفی و تاریخی و هویتی ایرانیان بلا مصرف از بین رفت، نه تنها فعالیت ارتشیان که حتی فعالیت مردم عادی که به امید خدمت به نجات ایران فعالیت میکردند در اثر برخورد با پدیده **بی رهبری و امتناع مداوم و سخت**

اعلیحضرت از تکلیف رهبری همه تلاشها را بی اثر ساخت

من خود در جریان فعالیت ها سازماندهی سپهبد امجدی در ایران بودم او از آمریکا به لندن آمد فقط برای آنکه بنده را در جریان مذاکرات تلفنی با افسران سازمانش در ایران قرار بدهد بتصور اینکه بنده میتوانم اعلیحضرت را ترغیب به انجام درخواست ارتشیان داخل کشور کنم، آنان یعنی **افسران داخل کشور که با امجدی همکاری و فرماندهی او را برگزیده بودند شرطشان فقط حمایت و تائید امجدی از سوی اعلیحضرت بود که مراتب به دبیرخانه مفصل ارائه و پیگیری شد و متأسفانه بجائی نرسید.**

سپهبد مصطفی امجدی و تیمسار پرویز خسروانی

خفت نامه نه تاریخ مبارزه

در تنظیم تاریخچه مبارزات برون مرزی چیزی خفت بارترین است که:

روحیه مخالفت با جمهوری اسلامی در حد لازم و مناسب کامل و هویدا- مخالفت جهانیان با جمهوری اسلامی آشکار و واضح - صدای مخالفین جمهوری یکدست در جهت حقانیت نظام سلطنت مشروطه ایران - گروه عظیمی از نظامیان در خارج از کشور که هر یک با گروهی از نظامیان زیر دست در ارتباط فرماندهی بودند - مردان لایق و کاردان برای اداره کشور و برنامه ریز سقوط جمهوری اسلامی- امکانات مالی در داخل ایران بقرارداد تیم نجات ایران - روزنامه های خارجی خبر از ۱۲،۰۰۰ درجه دار ارتش و فادار به شاه دادند که سرگردانند و نمیدانند چه بکنند (بعد از این خبر) جمهوری اسلامی همه آنها را به سرحدات و نقاط دور مامور ساخت و یا بازنشسته کرد - به حکایت

روزنامه های خارجی مردم داخل کشور **مترصد و منتظر اقدام شاه جوان بودند** - و درپیشانی فرهنگ ایران زمین هم این جمله خواندنی است که >ملت ایران هر موقع که بگرفتاری سخت مبتلا میشود قطب امیدش پادشاه است (تائید از سوی دکترمصدق).

روزنامه های خارجی نوشتند: >همه چیزدرايران برای براندازی جمهوری اسلامی فراهم است فقط **مخالفین رهبر ندارند**- سران جمهوری اسلامی گفتند >مانمیدانستیم که مملکت داری سخت است ما هیچ چیزی ازکشور داری نمیدانیم< - درمقابل همه مردان ایران سازدرخارج ازکشور منتظر بازگشت به ایران و خدمت به کشور بودند

معهدا فقط یک کمبود اساسی همه این امکانات و دستاوردهارا به فنا داد آنها خودداری اعلیحضرت از قبول رهبری و تصدی قانون اساسی مشروطیت بود.

حاشیه = این تحریر بمنزله تائید بخش هائی از لایحه که مورد اشاره در این تحریر قرارنگرفته است نمیباشد.